ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Daniely Zemanové a soudce Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **V. T. H.**, zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Velvyslanectví České republiky v Hanoji**, se sídlem 13 Chu Van An, Hanoi, Vietnam, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného ze dne 9. 11. 2016, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 11. 2017, čj. 3 A 205/2016-56,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně se dne 9. 11. 2016 osobně dostavila k podání žádosti o dlouhodobé vízum u žalovaného podle § 30 a násl. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). K žádosti přiložila zákonem požadované dokumenty, mj. doklad obdobný výpisu z evidence rejstříku trestů vydaný ve Vietnamu. Žalovaný však žalobkyni její žádost s doklady vrátil podle § 53 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Žádost totiž považoval za nepřípustnou podle § 53 odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť nebyly předloženy náležitosti podle § 31 téhož zákona.

[2] Žalobkyně se proti uvedenému postupu žalovaného bránila zásahovou žalobou. Nezákonný zásah spatřuje v tom, že žalovaný jí žádost vrátil, ačkoli k ní předložila všechny doklady požadované § 31 zmiňovaného zákona o pobytu cizinců, včetně výpisu z vietnamského rejstříku trestů. O jeho předložení žalobkyně navíc nebyla žalovaným

požádána, předložila ho z vlastní iniciativy. Žalovaný prý nepravdivě uvedl, že doklad obdobný výpisu z evidence rejstříku trestů mu nebyl žalobkyní předložen.

[3] Městský soud žalobu zamítl. Za nesporné považoval, že žalobkyně k žádosti o udělení dlouhodobého víza předložila též sporný doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů. V tomto dokladu však byl vietnamským správním orgánem uveden jiný údaj data narození, než bylo skutečné datum narození žalobkyně (X namísto správného X). Žalobkyně nemohla očekávat, že velvyslanectví takto vadný doklad přijme. Správnímu orgánu při žádosti o dlouhodobé vízum byla povinna předložit v souladu s § 31 zákona o pobytu cizinců doklad s razítkem úřadu své země bez formálních vad. Žalovaný nemohl postupovat jinak, než podle § 53 odst. 3 písm. a) a § 53 odst. 4 zákona o pobytu cizinců žádost žalobkyni vrátit jako nepřípustnou.

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku kasační stížnost. Institut nepřípustnosti žádosti prý lze použít jen tehdy, pokud by požadovaný dokument vůbec nepředložila, nebo sice předložila, šlo by však o jinou listinu nebo listinu týkající se jiné osoby. Žalovaný měl proto žádost správně předat ministerstvu vnitra k věcnému vyřízení, které by samo posoudilo povahu chyby na dokumentu. Nešlo o nesrovnalost na první pohled zjevnou. Navíc stěžovatelka předložila dokument, aniž k tomu byla vůbec žalovaným předtím vyzvána, proto měl žalovaný postupovat jinak, než v situaci, kdy by předtím o předložení dokumentu požádal. Povinnost předložit dokument prý stěžovatelka vůbec neměla, proto vůči ní nemohl žalovaný vyvozovat ani jakékoliv negativní důsledky spojené s nepředložením dokumentu.

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Ze spisu plyne a mezi stranami není sporné, že stěžovatelka k žádosti o dlouhodobé vízum připojila dne 9. 11. 2016 výpis z rejstříku trestů, vydaný Národním Výborem Vietnamské socialistické republiky, kraj Ninh Binh, Krajská správa spravedlnosti, ze dne 5. 10. 2016. V něm má stěžovatelka uvedeno datum narození dne X, dle informací uvedených v dokumentu v pořadí den, měsíc a rok narození. Stěžovatelka se však narodila X, nikoliv X. V předloženém dokumentu je tedy zaměněn den a měsíc narození. Jak plyne ze spisu, datum v pořadí den, měsíc a rok je standardním zápisem ve Vietnamu (srov. přípis žalovaného ze dne 11. 1. 2017).

[7] Podle § 31 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je cizinec k žádosti o udělení víza k pobytu nad 90 dnů povinen předložit tam uvedené doklady. Podle § 31 odst. 4 písm. a) je cizinec „*na požádání*“ dále povinen *předložit doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů jako podklad k posouzení trestní zachovalosti (§ 174) vydaného státem, jehož je cizinec státním občanem, jakož i státy, v nichž cizinec pobýval v posledních 3 letech nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců, nebo čestné prohlášení v případě, že tento stát takový doklad nevydává; doklad nelze vyžadovat od cizince mladšího 15 let*.

[8] Podle § 53 odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců, ve znění do 14. 8. 2017, se žádost o udělení dlouhodobého víza považuje za nepřípustnou, jestliže k ní nebyly předloženy náležitosti podle § 31. Podle § 53 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, ve znění do 14. 8. 2017, zastupitelský úřad cizinci, který podal nepřípustnou žádost o udělení

pokračování

dlouhodobého víza, vrátí tiskopis žádosti, veškeré předložené náležitosti a správní poplatek; současně cizince písemně informuje o důvodech nepřípustnosti žádosti.

[9] NSS k tomu předně uvádí, že žádost o udělení dlouhodobého víza se považuje za nepřípustnou nejen tehdy, nedoložil-li cizinec doklady podle § 31 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, ale též doklady předkládané „na požádání" správního orgánu (§ 31 odst. 4 zákona o pobytu cizinců). Důvody nepřípustnosti se však vztahují jen na takovéto doklady podle § 31 odst. 4, které měl cizinec *povinnost* předložit, tedy správní orgán o jejich předložení v souladu s § 31 odst. 4 písm. a) požádal. Nepožádal-li by o jejich předložení, nemohla by ani formálně nesprávná listina, kterou však stěžovatelka předložit nemusela, založit nepřípustnost žádosti.

[10] NSS tedy předně zvažoval, zda měla stěžovatelka povinnost předložit doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů. Ta se brání, že doklad předložila, aniž ji k tomu kdokoliv vyzval, proto eventuální obsahové nesprávnosti tohoto dokladu nemohou bez dalšího zakládat důvody nepřípustnosti žádosti podle § 53 odst. 3 a 4 zákona o pobytu cizinců. NSS nepovažuje za správný názor městského soudu, že posouzení této otázky nemá pro věc význam. Pokud by totiž stěžovatelka skutečně správnímu orgánu předložila dokument, který předložit *nemusela*, ani jeho eventuální formální chyby nemohou založit důvody nepřípustnosti žádosti.

[11] NSS má na rozdíl od stěžovatelky za to, že „požádání" § 31 odst. 4 písm. a) zákona o pobytu cizinců se může dít jak adresně ve vztahu k individuálnímu cizinci, tak obecně ve vztahu k určité skupině cizinců nebo ke všem cizincům pocházejícím z určitého státu nebo z jeho určité oblasti. Ostatně druhý doklad, o jehož předložení může správní orgán podle § 31 odst. 4 „požádat", je doklad potvrzující splnění požadavků opatření před zavlečením infekčního onemocnění, což je typický doklad obecně vyžadovaný ve vztahu k cizincům pocházejícím z rizikových oblastí zemí trpících infekčními onemocněními. Povinnost předložit doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů tedy mohla být založena též „požádáním" na internetové stránce velvyslanectví, jakkoliv to stěžovatelka opakovaně odmítá (shodně též napadený rozsudek, text na s. 7 nahoře).

[12] Internetové stránky nejsou dle stěžovatelky určeny ke komunikaci s účastníky řízení, „požádání" ve smyslu § 31 odst. 4 zákona o pobytu cizinců se prý musí dít individuálním sdělením podle § 15 správního řádu. NSS k tomu uvádí, že § 15 správního řádu se týká vedení již probíhajícího řízení, včetně úkonů správního orgánu „v řízení". Uvedená norma však nebrání správnímu orgánu, aby určité požadavky, např. na předložení dalšího dokumentu podle § 31 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, učinil jinou formou, např. též na internetových stránkách. Právě internetové stránky, v rozporu s tím, co tvrdí stěžovatelka, slouží též ke komunikaci s potenciálními účastníky řízení. Samozřejmě by bylo nepřijatelné, aby správní orgán komunikoval v běžícím řízení s účastníkem zveřejňováním určitých obecných požadavků na internetu, ovšem v nynějším případě tomu tak nebylo.

[13] Zveřejnění povinnosti předložit doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů na internetových stránkách žalovaného tedy aktivovalo povinnost dle § 31 odst. 4 písm. a)

zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelka tedy byla povinna předložit doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů ve smyslu § 31 odst. 4 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

[14] NSS dále zvážil, zda byla žádost podle § 53 odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců, ve znění do 14. 8. 2017, nepřípustná. Pokud ano, žalovaný postupoval správně, pokud žádost stěžovatelce dle § 53 odst. 4 vrátil.

[15] Stěžovatelka argumentuje, že prohození dne a měsíce narození na dokladu obdobnému výpisu z evidence Rejstříku trestů nemohlo být takovou vadou, která by založila nepřípustnost žádosti. S tím však NSS nesouhlasí. Jakkoliv se tato nesprávnost na předložené listině může jevit jako pouhé administrativní nedopatření, vzniklé pochopitelnou lidskou chybou, přesto nebylo na žalovaném, aby tuto chybu ignoroval a předložil žádost ministerstvu vnitra k věcnému posouzení. Bylo naopak povinností stěžovatelky, aby předložila žalovanému formálně bezvadný dokument. Její argumentace, že si chyby vůbec nevšimla, je pro nynější věc bez významu.

[16] Stejně tak je nesprávná argumentace stěžovatelky, že postup podle § 53 odst. 4 zákona o pobytu cizinců je možný jen tehdy, pokud by nějaký dokument vůbec nepředložila. Jak již NSS uvedl, nelze dovozovat, „*že* ad absurdum *by mohly být předloženy jakékoliv dokumenty formálně označené jako náležitosti dle § 31 zákona o pobytu cizinců, a zastupitelský úřad by je musel postoupit k věcnému rozhodnutí Ministerstvu vnitra. Zastupitelský úřad samozřejmě musí posuzovat předložené listiny podle jejich obsahu, tj. zkoumat, zda např. listina formálně označena jako cestovní pas představuje skutečně cestovní pas žadatele*“ (rozsudek ze dne 26. 7. 2017, čj. 6 Azs 236/2016-38, bod 15). Vztaženo na posuzovaný případ, žalovaný musel posoudit, zda doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů je skutečně na prvý pohled takovým obdobným dokladem, nadto samozřejmě týkajícím se stěžovatelky. Nesprávný údaj o datu narození mohl spojení dokladu se stěžovatelkou účinně zpochybnit.

[17] NSS souhlasí jen s tou stížnostní výtkou, podle níž podpisem oznámení o nepřípustnosti žádosti nemohla stěžovatelka schválit zákonnost postupu žalovaného. Je nepochybné, že podpisem stvrzovala jen převzetí všech dokumentů v režimu § 53 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, aniž by tím současně stvrdila svůj souhlas s neúplností žádosti. Pro posouzení nezákonného zásahu však toto pochybení městského soudu nemá žádný vliv; pro posouzení zákonnosti zásahu je podstatné, zda byla žádost vskutku nepřípustná a žalovaný ji mohl společně se všemi dokumenty stěžovatelce vrátit podle § 53 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. V tom jsou závěry městského soudu v zásadě správné.

[18] NSS proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[19] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 4. dubna 2018

Zdeněk Kühn
předseda senátu